

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА
У СВІТЛІ
СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПАРАДИГМ**

Матеріали
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

19–20 квітня 2018 року

Харків
Видавництво НФаУ
2018

УДК 811.111:811.161.2:811.124:378

Г 94

Інформація про реєстрацію конференції:

Посвідчення № 605 від 11 жовтня 2017 року, видане Державною науковою установою «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації».

Гуманітарна складова у світлі сучасних освітніх парадигм :
Г 94 [матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю] (м. Харків, 19–20 квітня 2018 року). Харків : Видавництво НФаУ, 2018. 276 с.

Відповідальна за випуск Є. І. Світлична

Стиль та орфографія авторів збережені.

За зміст матеріалів несуть відповідальність автори.

Наукове видання

ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА У СВІТЛІ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ПАРАДИГМ

Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

19–20 квітня 2018 року

Підписано до друку 10.04.2018 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times ET.

Ум. друк. арк. 16,04. Наклад 100 пр. Зам. № 0410/1-18.

Національний фармацевтичний університет.

вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002

Свідоцтво серії ДК № 3420 від 11.03.2009 р.

Надруковано з готового оригінал-макету у друкарні ФОП В. В. Петров
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Запис № 2480000000106167 від 08.01.2009 р.

61144, м. Харків, вул. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057) 78-17-137.

e-mail:bookfabrik@mail.ua

ЗМІСТ

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Аветісова І. С. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	4
Берестова А. А., Багрянцева Г. Ю. ПРЕЦЕДЕНТНІ ФЕНОМЕНИ З РЕЛІГІЙНИМ КОМПОНЕНТОМ, ПРЕДСТАВЛЕНІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ	9
Бєляєва О. М., Синиця В. Г., Цісик А. З. РЕАЛІЗАЦІЯ ЛІНГВОДИДАКТИЧНИХ І ЛІНГВОПРОФЕСІЙНИХ ПРИНЦИПІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ	15
Візір В. А., Деміденко О. В., Садомов А. С., Приходько І. Б. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	21
Волох Т. Ю. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ <i>LEARNING APPS</i> ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ І ГРАМАТИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМЦЯМИ	25
Грищенко О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (за професійним спрямуванням)» У ПЕРЕМІЩЕНОМУ МЕДИЧНОМУ ВНЗ УКРАЇНИ	29
Древняк Л. Я., Мисько О. П. ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	33
Зеленська О. П. ЗНАЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ НЕМОВНОГО ВНЗ В ІНШОМОВНОМУ ДІЛОВОМУ СПІЛКУВАННІ	37
Копіца Є. П. ТЕРМІНОЛОГІЧНА ФУНКЦІЯ ТЕРМІНА У ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	44

студентів стоматологічних факультетів = Lingua Latina ad usum stomatologiae studentium / Беляєва О. М., Синиця В. Г., Смольська Л. Ю., Гуцол М. І.; за заг. ред. О. М. Беляєвої. Київ: ВСВ «Медицина», 2015. 496 с. 12. **Латинська мова та основи фармацевтичної термінології** / Смольська Л. Ю., Синиця В. Г., Коваль-Гнатів Дз. Ю. та ін. Київ: Медицина, 2016. 352 с. 13. **Латинська мова та основи медичної термінології** / Смольська Л. Ю., Содомора П. А., Шега Д. Г. та ін.; за ред. Л. Ю. Смольської. Київ: ВСВ «Медицина», 2016. 472 с. 14. **Мельник П. О., Пішак В. П., Синиця В. Г.** Українсько-латинська термінологія в отоларингології (короткий тлумачний словник). Чернівці: Медакадемія, 2004. 149 с. 15. **Паласюк Г. Б., Саварин Т. В., Ворона І. І.** Латинська мова. Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2016. 428 с. 16. **Світлична Є. І., Толлок О. І.** Латинська мова. Харків: НФаУ, «Золоті сторінки», 2014. 432 с. 17. **Цисык А. З.** Латинский язык: [учебник]. Минск: ТетраСистемс, 2009. 448 с.

УДК: 378.147.091.33-021.464-057.875-054.6

**В. А. Візір, О. В. Деміденко,
А. С. Садовов, І. Б. Приходько**
*Запорізький державний медичний університет
(Запоріжжя, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Розглянуто особливості організаційних підходів до оцінювання якості підготовки та самопідготовки іноземних студентів, переваги використання в навчальному процесі індивідуальної шкали оцінювання, підвищення значущості засобів самоконтролю і самооцінки результатів навчальної діяльності студентів, орієнтованої не тільки на засвоєння навчального матеріалу, але й на контрольовану самостійну пізнавальну діяльність, роль викладача в підвищенні ефективності самопідготовки, а також способи контролю її результативності і якості.

Ключові слова: організація самостійної роботи, форми самопідготовки, методи контролю.

Рассмотрены особенности организационных подходов к оценке качества подготовки и самоподготовки иностранных студентов, преимущества использования в учебном процессе индивидуальной шкалы оценивания, повышения значимости средств самоконтроля и самооценки результатов учебной деятельности студентов, ориентированной на изучение учебного материала, а также на контролируемое самостоятельное познавательное действие, роль преподавателя в повышении эффективности самоподготовки, а также способы контроля ее результативности и качества.

Ключевые слова: организация самостоятельной работы, формы самоподготовки, методы контроля.

There are considered peculiarities of organizational approaches for the assessment of the quality of training and self-work of foreign students, the advantages of using the individual assessment scale in the educational process, the increase of significance of self-monitoring tools and the self-assessment of the results of educational activities of students, focused not only on the studying the educational material, but also on controlled self-cognitive activity, the role of the teacher in improving of self-training effectiveness, as well as ways to control its efficiency and quality.

Key words: organization of self-work, forms of self-training, methods of control.

На сучасному етапі вищу медичну освіту не можна розглядати відокремлено від загальної системи професійної освіти, стану та напрямів її розвитку. Розвиток вища медична освіта в Україні має відбуватися з урахуванням певних принципів, зокрема професіоналізації на основі компетентнісного підходу та гуманітаризації як виховання не лише фахової, а й загальногуманітарної культури. При цьому необхідно враховувати традиції, що склалися в системі охорони здоров'я, специфіку самої медичної освіти, сучасні зміни й перетворення [1: 160; 4: 29].

По відношенню до студента освіта – це одночасно і процес, і результат навчання в змісті якого виділяються два аспекти: зовнішній – освітнє середовище, навчальні плани, підручники, монографії, методична література і внутрішній – особистісні характеристики, унікальні для кожного студента (знання, способи діяльності, здібності і цінності). При цьому, з точки зору педагогіки, об'єктом стає саме медична освіта, а предметом – педагогічна взаємодія між учасниками навчального процесу, що забезпечує студентам оволодіння основами майбутньої професії. Зокрема на клінічних кафедрах така взаємодія досягається в тріаді «лікар-педагог – студент – пацієнт» [6: 12].

На сьогодні в медичних ВНЗ ми маємо цілком продуману систему підготовки іноземних студентів, яка складалася і удосконалювалася не один рік. Однак, розвиток медицини вимагає постійного підвищення рівня підготовки майбутніх лікарів, активності їх клінічного мислення, володіння практичними навичками, що неможливо здійснити без впровадження в процес навчання різних педагогічних прийомів і сучасних технічних засобів. У наш час гостро стоїть питання про контроль якості підготовки фахівців, яка має бути орієнтована на розвиток у студентів гнучкості мислення і адаптивних здібностей. У зв'язку з цим, зміни технологій навчання мають бути обернені на переорієнтацію діяльності викладача з інформаційної на організаційну, на визнання студента суб'єктом власного розвитку, який орієнтований не тільки на засвоєння навчального матеріалу, але і на контрольовану самостійну пізнавальну діяльність [5: 35–37].

Необхідною умовою оновлення є застосування нових способів оцінки навчальної діяльності студентів. Зміни в оцінюванні, пов'язані з впровадженням кредитно-трансферної системи повинні, перш за все, привести до підвищення ролі самоконтролю і самооцінки студентів, до більш ініціативної поведінки в освітній діяльності. Актуальність проблеми визначається також потребами створення умов ефективного оцінювання знань, формуванню у студентів здатності до самостійної і об'єктивної оцінки своєї діяльності [8: 52–53].

Результативність підготовки іноземних студентів багато в чому визначається наявністю активних методів її контролю. Разом із тим, процеси інтеграції вищої освіти в Україні вимагають, щоб організація навчальної роботи студентів проводилася на основі сучасних освітніх технологій. Як одна з таких технологій

в практиці вищої професійної освіти виступає рейтингова система навчання, яка дозволяє студентові і викладачеві виступати суб'єктами освітньої діяльності, тобто бути партнерами в цьому процесі [2: 79–82]. У свою чергу, рейтингова система допускає можливість об'єктивно відобразити в балах розширення діапазону оцінювання індивідуальних здібностей студентів, їх зусиль, витрачених на виконання того чи того виду навчальної роботи. Правильно організована технологія навчання дозволяє із самого початку піти від п'ятибальної системи оцінювання і прийти до неї лише при підбитті підсумків, коли зароблені студентами бали переводяться в традиційні оцінки. Крім того, у систему бального оцінювання включаються додаткові заохочувальні бали за оригінальність, новизну підходів до виконання завдань для самопідготовки або розв'язання наукових проблем. У студента також є можливість підвищити свій рейтинг шляхом участі в роботі за межами навчального часу (участь в олімпіадах, конференціях; виконання індивідуальних завдань, участь у роботі наукового гуртка і так далі).

Загалом самостійна робота передбачає не стихійне засвоєння матеріалу шляхом механічного заучування, а активізацію розумової діяльності студентів, розвиток здатності до самостійного вирішення пізнавальних завдань, практичного застосування отриманих знань, умінь і навичок. Самопідготовка служить цілям закріплення і розширення знань, виступає ланкою у системі «аудиторна робота – самостійна робота – контроль викладача». Організація процесу самопідготовки припускає розробку механізму управління процесом засвоєння програмного навчального матеріалу, що вимагає виконання важливих завдань – визначення обсягу і характеру самостійних занять, відбір джерел інформації, навчання прийомам роботи з посібниками [7: 15–17].

Широке впровадження самопідготовки для іноземних студентів має ряд особливостей. З одного боку, ці студенти зазнають певних труднощів у засвоєнні навчального матеріалу, оскільки навчання проходить на іноземній для них мові. З іншого, – практика навчання іноземців у всьому світі свідчить про доцільність навчання вітчизняних і іноземних студентів за одними принципами, програмами і планами. Самопідготовка для іноземних студентів не повинна відрізнятися за своїм обсягом, але може бути іншою за своїм змістом і виконуватися із специфічної тематики [3: 48–51].

Значно полегшує можливості самопідготовки іноземців створення підручників, навчально-методичних посібників. Великі інформаційні можливості надають комп'ютерні технології і дистанційні форми навчання. Інтерес учнів до сучасних технологій значний і ми повинні його використовувати в самостійній роботі, оскільки це допомагає вирішувати важливі методичні питання. Це і можливість поєднання навчальної і тестуючої спрямованості довідкового матеріалу, і, звичайно, індивідуалізація навчання. Слід застосовувати тести двох видів – для контролю знань і для самоконтролю. Тести для самоконтролю мають

бути забезпечені навчальним і довідковим матеріалом, який видається в режимі підказки або допомоги.

У цілому комплексний підхід до оцінювання підготовки іноземних студентів має на меті формування професійно грамотного лікаря, що приймає зважені і логічно виправдані рішення. Більшість іноземних студентів позитивно ставляться до такої системи контролю якості їх підготовки, відзначаючи, що рейтингова система навчання з використанням бального оцінювання покращує засвоєння інформації, забезпечує систематичну роботу та сприяє рівномірному розподілу їхніх сил протягом семестру.

Таким чином, особливості організаційних підходів до оцінювання якості підготовки студентів полягають як у використанні в навчальному процесі індивідуальної шкали оцінювання, яка дозволяє визначити режим індивідуального розвитку, так і в підвищенні значущості засобів самоконтролю і самооцінки результатів навчальної діяльності студентів. У свою чергу, навчання, націлене на індивідуальне оцінювання й самооцінку навчальних результатів, створює більш сприятливе навчальне середовище і є максимально прийнятним для більшості студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Бойчук О.** Сучасні психолого-педагогічні вимоги до викладача вищого медичного навчального закладу // Освітологічний дискурс. 2018. № 1–2 (20–21). С. 158 – 170.
2. **Булах І. Є., Пашенко В. В.** Цілі медичної освіти як системно творчий елемент // Педагогіка і психологія професійної освіти. 2000. № 1. С. 78 – 84.
3. **Жук О. Л.** Педагогические основы самостоятельной работы студентов: [пособие для преподавателей и студентов]. Минск: РИВШ, 2005. 112 с.
4. **Кир'ян Т. І.** Принципи перебудови вищої освіти і вища медична школа України // Scientific Journal «ScienceRise: Pedagogical Education». 2016. № 6 (2). С. 26 – 30.
5. **Кремень В.** Модернізація вищої школи України в контексті принципів Болонської декларації // Вища школа. 2004. № 5 – 6. С. 32 – 39.
6. **Педагогіка в медицині: [учебное пособие]** / Кудрявая Н. В., Уколова Е. М., Смирнова Н. Б., Волошина Е. А., Зорин К. В. Москва: ИЦ «Академия», 2012. 320 с.
7. **Сергеенкова В. В.** Управляемая самостоятельная работа студентов. Модульно-рейтинговая система. Минск: РИВШ, 2004. 132 с.
8. **Сікорський П. І.** Кредитно-модульна технологія навчання. Київ: Вид-во Європейського університету, 2006. С. 52 – 60.